

Svör við umsögnum vegna fyrirspurnar um matskyldu- Stækkun seiðaeldisstöðvar Benchmark Genetics Iceland í Kollafirði

12.09.2025

Benchmark Genetics Iceland sendi inn fyrirspurn um matskyldu þann 08. júlí síðastliðinn, til skipulagsstofnunar þess efnis að fá rekstrar og starfsleyfi eldisstöðvarinnar Kollafjarðar, Mógilsárvegi 37B, 162 Reykjavík breytt með tilliti til heildarlífmassa stöðvarinnar. Leyfi í dag eru skilyrt með 20 tonna hámarkslífmassa en óskað er eftir stækkun heildarlífmassa í 40 tonn.

Skipulagsstofnun óskaði eftir umsögnum umsagnaraðila til ákvörðunar á matskyldu á grundvalli 20. gr. laga um Umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021.

Umsagnaraðilar eru að jafnaði leyfisveitendur og stofnanir sem ýmist gegna lögbundnu hlutverki á sviði sem varðar fyrirhugaða framkvæmd eða búa yfir sérfræðiþekkingu á því sviði.

Sjö umsagnir bárust við fyrirspurninni:

Umhverfis- og Orkustofnun 25.07.2025

“Gert er ráð fyrir að setja upp tvær tromlusíur til hreinsunar frárennslis þannig að ekkert frárennslis muni fara frá stöðinni ósíað. Umhverfis- og orkustofnun telur mjög jákvætt að hugað sé að hreinsun frárennslis og þannig lágmörkun losunar næringarefna út í umhverfið. Í matsskyldufyrirspurn kemur fram að frárennslíð renni úr skurðum í læk og síðan í litla tjörn og endar að lokum í strandsjávarvatnshlotinu Straumsvík-Kjalarnes (104-1391-C).

1. Stofnunin bendir á að með umsókn um starfsleyfi skal fylgja með áhrifamat starfseminnar á strandsjávarvatnshlotið, sjá útgefnar leiðbeiningar stofnunarinnar, Leiðbeiningar um mat á áhrifum framkvæmda og starfsemi á vatnshlot.
2. Umhverfis- og Orkustofnun vill leiðrétta umfjöllun um vatnshlotið en umhverfismarkmið þess eru að vera í mjög góðu vistfræðilegu ástandi og góðu efnafræðilegu ástandi. Vöktun hefur sýnt að vistfræðilegt ástand vatnshlotsins er metið mjög gott en efnafræðilegt ástand er óþekkt svo ekki er rétt að segja að samkvæmt vatnavefsjá nái það umhverfismarkmiði sínu um efnafræðilega gott ástand.

Með tilliti til umfangs og eðlis framkvæmdar, að því gefnu að starfsemin muni uppfylla þau skilyrði sem sett verða í breyttu starfsleyfi og sé byggð á bestu aðgengilegu tækni telur Umhverfis- og orkustofnun ekki líklegt að hún hafi í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif og sé því ekki háð mati á umhverfisáhrifum.”

Svar Benchmark Genetics Iceland:

Verkfræðistofan VSÓ hefur verið fengin til að útbúa áhrifamat á strandsjávarhlotið Straumsvík-Kjalarnes (104-1391-C) auk vöktunaráætlunar vatns og verða þau gögn látin fylgja umsókn um stækkað starfsleyfi fyrir Kollafjörð. Matskyldufyrirspurnin verður uppfærð með tilliti til athugasemdar varðandi að umfjöllun um efnafræðilegt ástand vatnshlotsins.

Svör við umsögnum vegna fyrirspurnar um matskyldu- Stækkun seiðaeldisstöðvar Benchmark Genetics Iceland í Kollafirði

Matvælastofnun 12.08.2025

“Benchmark Genetics Iceland hf. rekur seiðaeldisstöð í Kollafirði. Núgildandi leyfi eru fyrir 20 tonna lífmassa. Seiði fara þaðan á klakstöðvar fyrirtækisins í Vogavík og Kalmanstjörn. Fyrirtækið áformar að auka lífmassa í stöðinni í allt að 40 tonn. Matvælastofnun vil taka fram að ekki er fjallað um sjúkdóma né velferð eldisfiska í tilkynningunni en starfsemin er þegar undir eftirliti og er það mat Matvælastofnunar að þeir þættir séu nú þegar í góðu horfi en leggur áherslu á að hvergi verði dregið úr áherslu á þá þætti við aukinn lífmassa. Matvælastofnun vill einnig benda á að nauðsynlegt er að leggja fram nákvæma afstöðumynd þar sem gert er grein fyrir niðurföllum, sleppivörnum og staðsetningu fiskigilda. Kallað verður eftir slíkri mynd þegar rekstaraðili sækir um aukninguna til Matvælastofnunar. Matvælastofnun telur að framkvæmdinni sé lýst nægjanlega vel í tilkynningu. Rétt er samt sem áður að hugað verði að þeim þáttum sem bent er á hér að ofan. Stofnunin telur ekki ástæðu til þess að farið verði fram á umhverfismat m.t.t. útgáfu rekstrarleyfis, rekstrarleyfisskilyrða eða sjúkdómavarna vegna aukningarinnar.”

Svar Benchmark Genetics Iceland:

Verið er að vinna í teikningum af nýju byggingunni og verður nákvæm afstöðumynd þar sem gert er grein fyrir niðurföllum, sleppivörnum og staðsetningu fiskigilda send inn með umsókn til Matvælastofnunar um stækkun rekstraleyfis fyrir seiðaeldisstöðina í Kollafirði. Fjallað verður um sjúkdóma og velferð eldisfiska í umsókn til Matvælastofnunar.

Reykjavíkurborg 20.08.2025

“Reykjavíkurborg leggur áherslu á að með umsókn um starfsleyfi skuli fylgja öll viðeigandi og nauðsynleg gögn sem lúta að mati á áhrifum starfseminnar á nærliggjandi svæði, s.s. strandsjávarvatnshlotið Straumsvík-Kjalarnes (104-1391-C). Út frá ofangreindum atriðum og með tilliti til umfangs og eðlis framkvæmdar, gerir Reykjavíkurborg ekki ráð fyrir að framkvæmdin hafi í för með sér umtalsverð neikvæð umhverfisáhrif og sé því ekki háð mati á umhverfisáhrifum. Sækja þarf um breytingu á deiliskipulagi og byggingarleyfi áður en framkvæmdir hefjast. Við breytingu á deiliskipulagi og umsókn byggingarleyfis þurfa að liggja fyrir ákveðin gögn og samþykktir.”

Svar Benchmark Genetics Iceland:

Gögn varðandi Áhrifamat á strandsjávarvatnshlotið Straumsvík-Kjalarnes (104-1391-C) og vöktunaráætlun vatns verða send inn með umsókn um starfsleyfi til Umhverfis og Orkustofnunar.

Verið er að vinna í teikningum að ný byggingunni sem sendar verða til umsagnar hjá byggingarfulltrúa Reykjavíkurborgar þegar sótt verður um byggingarleyfi fyrir framkvæmd ný byggingarinnar. Vinna er hafin við gerð breytingar á deiliskipulagi Mógilsár og Kollafjarðar vegna nýbyggingar í seiðaeldisstöðinni Kollafirði, Mógilsárvegi 37b, 162 Reykjavík og verður send inn umsókn um breytingu á deiliskipulagi þegar þau gögn eru tilbúin.

Svör við umsögnum vegna fyrirspurnar um matskyldu- Stækkun seiðaeldisstöðvar Benchmark Genetics Iceland í Kollafirði

Heilbrigðiseftirlit Reykjavíkurborgar 20.08.2025

“Umrædd framkvæmd er ekki háð starfsleyfi hjá HER. HER vill benda á að við framkvæmdir sem þessar ber að framkvæma áhrifamat vatnshlots í samræmi við leiðbeiningar Umhverfis- og orkustofnunar. HER telur að slíkt mat hefði átt að liggja fyrir í gögnum málsins enda ætti að byggja ákvörðun um matsskyldu m.a. á niðurstöðum þess. HER vill benda á að þrátt fyrir hreinsun á fráveituvatni er engu að síður hættu á aukinni losun næringarefna. Kollafjörðurinn er þegar undir miklu álagi en hann er viðtaki skólps frá iðnaðar- og athafnasvæðinu á Esjumelum. Viðtakinn hefur ekki verið skilgreindur en vinna við gagnaöflun er í gangi. Eins liggja fyrir drög að útfærslu brúar yfir fjörðinn vegna Sundabrautar og skv. þeim drögum verða miklar landfyllingar og aðeins skilið stutt bil fyrir vatnsskipti í firðinum. Áhrif þessa á fjörðinn og hæfni hans sem viðtaka hafa ekki verið metin. Að mati HER eru ekki nægjanlegar upplýsingar til staðar til að svara fyrirspurn um matsskyldu á öyggjandi hátt en verði viðtakinn metinn sem viðkvæmur getur það vissulega haft áhrif á kröfur vegna losunar fráveituvatns frá fyrirhugaðri seiðaeldisstöð og gert áhrif hennar mun meiri.”

Svar Benchmark Genetics Iceland:

Verkfræðistofan VSÓ hefur verið fengin til að útbúa áhrifamat á strandsjávarhlotið Straumsvík-Kjalarnes (104-1391-C) auk vöktunaráætlun vatns sem verður látið fylgja umsókn um stækkað starfsleyfi fyrir Kollafjörð.

Veitur 30.07.2025

“Veitur hafa fengið til umsagnar matskyldufyrirspurn frá Benchmark Genetics vegna fyrirhugaðrar aukningar á seiðaframleiðslu að Mógilsá í Kollafirði. Veitur hafa kynnt sér erindið og gera ekki athugasemdir, þar sem ekki er gert ráð fyrir aukinni vatnsnotkun.”

Svar Benchmark Genetics Iceland: Ekki er talin þörf á frekari viðbrögðum við umsögn Veita

Fiskistofa 12.08.2025

“Sérhver framkvæmd í eða við veiðivatn, allt að 100 metrum frá bakka, sem áhrif getur haft á fiskigengd þess, afkomu fiskstofna, aðstæður til veiði eða lífríki vatnsins að öðru leyti, er háð leyfi Fiskistofu, sbr. 33. gr. laga nr. 61/2006 um lax- og silungsveiði.

Benchmark Genetics Iceland hyggst sækja um stækkun starfs- og rekstrarleyfis seiðaeldisstöðvar í Kollafirði, úr 20 tonnum í 40 tonn. Í seiðaeldisstöðinni er einungis um landeldi að ræða. Viðeigandi ráðstafanir hafa verið gerðar vegna mögulegra slysasleppinga (frárennslisvatn stöðvarinnar fer núna í gegnum stálristar, fiskigildir eru úti, tromlusíur munu vera settar upp eftir framkvæmdina) og ekki hefur verið vart við að fiskur hafi sloppið úr stöðinni þau ár sem eldið hefur verið í gangi.

Sér Fiskistofa því ekki tilefni til þess að gera athugasemd við framkvæmdina, þar sem hverfandi líkur eru á því að framkvæmd hafi áhrif á lífríkið. Einungis er ítrekað að halda skuli áfram að gæta ýtrustu varúðar og gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess að koma í veg fyrir slysasleppingar.

Svar Benchmark Genetics Iceland:

Ekki er talin þörf á frekari viðbrögðum við umsögn Fiskistofu.

Svör við umsögnum vegna fyrirspurnar um matskyldu- Stækkun seiðaeldisstöðvar Benchmark Genetics Iceland í Kollafirði

Hafrannsóknastofnun 18.08.2025

“Vísað er í beiðni Skipulagsstofnunar, dagsett 18. júlí 2025, um umsögn Hafrannsóknastofnunar í Skipulagsgátt vegna tilkynning til ákvörðunar um matsskyldu fyrir seiðastöð Benchmark Genetics í Kollafirði, nr. 1029/2025.

Fyrirtækið hyggst sækja um stækkun starfs- og rekstrarleyfis fyrir Kollafjörð, úr 20 tonnum í 40 tonn. Til að auka framleiðslugetuna þá stendur til að taka í notkun 3 af 7 útikerjum sem standa fyrir utan stöðina sem ekki hafa verið í notkun og verður reist nýtt hús u.þ.b. 630 m² yfir þau útiker sem tekin verða í notkun.

Hafrannsóknastofn metur sérstaklega áhrif á lífríki vatns/sjávar vegna stök fiska sem fjallað er um. kafla 6.1 í matsáætlun. Eins og lýst er í framkvæmdalýsingu (4.1) þá verða settar 2 tromlusíur við frárennsli eldishluta stöðvarinnar með afköstum skv. útreikningum lagnahönnuðar, eins og ferkar er líst í kafla 6.2

Er er sú umfjöllun og úrræði fullnægjandi gegn slyasleppingum að mati Hafrannsóknastofnunar. Hafrannsóknastofnun gerir því ekki athugasemdir”

Svar Benchmark Genetics Iceland:

Ekki er talin þörf á frekari viðbrögðum við umsögn Hafrannsóknunarstofnunar